

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU SOOVITUS,

23. aprill 2008,

Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 111/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 149 lõiget 4 ja artikli 150 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Kodanike teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamine ja tunnustamine on ühenduses hädavajalik isikute arengu, konkurentsivõime, tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse seisukohalt. Arendamine ja tunnustamine peaksid hõlbustama töötajate ja õppurite riikidevahelist liikumist ning aitama vastata Euroopa tööturu pakkumisele ja nõudlusele. Seetõttu tuleb soodustada ja parandada elukestva õppe kättesaadavust kõigile, kaasa arvatud ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, ning kvalifikatsioonide kasutamist riiklikul ja ühenduse tasandil.

(2) 2000. aastal Lissabonis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel järeldati, et kvalifikatsioonide läbipaistvuse

suurendamine peaks olema üks põhieesmärk, et kohanada ühenduse haridus- ja koolitussüsteeme teadmiste-ühiskonna nõuetele. Lisaks sellele kutsuti Barcelonas 2002. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel üles tegema tihedamat koostööd ülikoolisektoris ning parandama läbipaistvuse tagamise ja tunnustamise meetodeid kutseõppe ja -koolituse valdkonnas.

(3) Nõukogu 27. juuni 2002. aasta resolutsioonis elukestva õppe kohta ⁽⁴⁾ kutsuti komisjoni üles, tihedas koostöös nõukogu ja liikmesriikidega ning tuginedes Bologna protsessi saavutustele, välja töötama nii hariduse kui koolituse kvalifikatsioonide tunnustamise raamistik ning edendama samu meetmeid ka kutsehariduse valdkonnas.

(4) 2004. ja 2006. aastal nõukogu ja komisjoni poolt vastuvõetud ühistes vahearuannetes tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta rõhutatakse Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku väljatöötamise vajadust.

(5) Kopenhaageni protsessi raames 15. novembril 2004. aastal nõukogus kokku tulnud nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate lõppjäreldest Euroopa täius-tatud koostöö edasiste prioriteetide kohta kutseõppe ja -koolituse valdkonnas seatakse prioriteediks avatud ja

⁽¹⁾ ELT C 175, 27.7.2007, lk 74.⁽²⁾ ELT C 146, 30.6.2007, lk 77.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 24. oktoobri 2007. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. veebruari 2008. aasta otsus.⁽⁴⁾ EÜT C 163, 9.7.2002, lk 1.

- paindliku Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku väljatöötamine; see raamistik peab rajanema läbipaistvusel ja vastastikusel usaldusel, mis peaks toimima ühise võrdlusalusena, hõlmates nii haridust kui koolitust.
- (6) Mitteformaalse ja informaalse õppe tulemuste valideerimist tuleks edendada kooskõlas nõukogu 28. mai 2004. aasta järeldustega mitteformaalse ja informaalse õppe määratlemise ja valideerimise Euroopa ühiste põhimõtete kohta.
- (7) 2005. ja 2006. aasta märtsis toimunud Brüsseli Euroopa Ülemkogul rõhutati Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise tähtsust.
- (8) Käesolevas soovitusel võetakse arvesse 15. detsembri 2004. aasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 2241/2004/EÜ (kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse ühtse ühenduse raamistiku kohta (Europass)) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ (võtmepädevuste kohta elukestvas õppes) ⁽²⁾.
- (9) Käesolev soovitus on kooskõlas Euroopa kõrgharidusruumi raamistikuga ning tasemete kirjeldustega, mille 45 Euroopa riigi kõrghariduse eest vastutavad ministrid Bergenis 19. ja 20. mail 2005 Bologna protsessi raames heaks kiitsid.
- (10) Nõukogu 23. ja 24. mai 2004. aasta järeldused kvaliteedi tagamise kohta kutseõppes ja -koolituses, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta soovitus 2006/143/EÜ (edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel) ⁽³⁾ ning kõrghariduse eest vastutavate ministrite poolt Bergenis kokkulepitud kvaliteeditagamise normid ja suunised Euroopa kõrgharidusruumis sisaldavad kvaliteedi tagamise ühiseid põhimõtteid, mis peaksid toetama Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku rakendamist.
- (11) Käesolev soovitus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) ⁽⁴⁾, mis annab õigusi ja seab kohustusi nii asjaomasele riiklikule asutusele kui ka migrantidele. Kvalifikatsioonide sidumine Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemetega ei tohiks mõjutada pääsu tööturule, kui kutsekvalifikatsioone on tunnustatud kooskõlas direktiiviga 2005/36/EÜ.
- (12) Käesoleva soovitusel eesmärk on luua ühine võrdlusraamistik, mis oleks üld- ja kõrghariduses või kutseõppes ja -koolituses kasutatavate erinevate kvalifikatsioonisüsteemide ja nende tasemete tõlgendamise vahendiks. See parandab eri liikmesriikide tavade kohaselt antud kodanike kvalifikatsioonide läbipaistvust, võrreldavust ja ülekandevõimalusi. Iga kvalifikatsioonitase peaks põhimõtteliselt olema saavutatav erinevate haridus- ja karjääriteede kaudu. Peale selle peaks Euroopa kvalifikatsiooniraamistik võimaldama rahvusvahelistel valdkondlikel organisatsioonidel siduda oma kvalifikatsioonisüsteeme ühiste Euroopa võrdluslustega ja seega näitama rahvusvaheliste valdkondlike kvalifikatsioonide suhet riiklikesse kvalifikatsioonisüsteemidesse. Käesolev soovitus aitab seega saavutada laiemaid eesmärke, nagu elukestva õppe edendamine ning töötajate ja õppurite tööalase konkurentsivõime, liikuvuse ja sotsiaalse integratsiooni suurendamine. Läbipaistvad kvaliteedi tagamise põhimõtted ja teabevahetus toetavad käesoleva soovitusel rakendamist, aidates luua vastastikust usaldust.
- (13) Käesolev soovitus peaks aitama kaasajastada haridus- ja koolitussüsteeme, hariduse, koolituse ja tööhõive seotust ning lähendada formaalset, mitteformaalset ja informaalset õpet, tuues kaasa ka kogemuse teel saadud õpitulemuste valideerimise.
- (14) Käesolev soovitus ei asenda ega määratle riiklikke kvalifikatsioonisüsteeme ega kvalifikatsioone. Euroopa kvalifikatsiooniraamistik ei kirjeldata konkreetseid kvalifikatsioone või üksikisiku pädevusi ning konkreetsed kvalifikatsioonid tuleks siduda sobiva Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemega vastavate riiklike kvalifikatsioonisüsteemide abil.
- (15) Võttes arvesse käesoleva soovitusel mittekohustuslikku iseloomu, on see vastavuses subsidiaarsuse põhimõttega, kuna see toetab ja täiendab liikmesriikide tegevusi hõlbusdades nende vahelist koostööd läbipaistvuse suurendamise ning liikuvuse ja elukestva õppe edendamisel. Seda tuleks rakendada vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja tavadele.
- (16) Kuna käesoleva soovitusel eesmärki, nimelt ühise võrdlusraamistiku loomine, mis oleks erinevate kvalifikatsioonisüsteemide ja nende tasemete tõlgendamise vahendiks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seoses kavandatava meetme ulatuse ja toimega on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev soovitus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikult kaugemale,

⁽¹⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 6.

⁽²⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

⁽³⁾ ELT L 64, 4.3.2006, lk 60.

⁽⁴⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22. Direktiivi on muudetud nõukogu direktiiviga 2006/100/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 141).

SOOVITAVAD KÄESOLEVAGA LIIKMESRIIKIDEL:

1. kasutada Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku eri kvalifikatsioonisüsteemide võrdlemise vahendina ja edendada nii elukestvat õpet kui ka võrdseid võimalusi teadmispõhises ühiskonnas, samuti Euroopa tööturu edasist integreerimist, austades samal ajal riiklike haridussüsteemide suurt mitmekesisust;
2. siduda oma riiklikud kvalifikatsioonisüsteemid Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga 2010. aastaks, eelkõige ühtlustades kvalifikatsioonitasemed selgelt II lisas kirjeldatud tasemetega ning töötades vajaduse korral välja riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega;
3. võtta vajaduse korral meetmeid nii, et 2012. aastaks sisaldaksid kõik pädevate asutuste väljaantud uued kvalifikatsioonide tunnistused, diplomid ja Europassi dokumendid riiklike kvalifikatsioonisüsteemide kaudu selget viidet vastavale Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga tasemele;
4. kasutada kvalifikatsioonide määratlemisel ja kirjeldamisel õpitulemustel põhinevat käsitlusviisi ning edendada mitteformaalse ja informaalset õpet valideerimist kooskõlas Euroopa ühiste põhimõtetega, milles lepiti kokku nõukogu 28. mai 2004. aasta järeldustes, pöörates erilist tähelepanu nende kodanikele, keda kõige tõenäoliselt ohustab töötus või ebakindlad tööhõivevõimad ning kelle puhul selline lähemisviis võiks aidata suurendada osalemist elukestvas õppes ja parandada juurdepääsu tööturule;
5. edendada ja rakendada III lisas esitatud hariduse ja koolituse kvaliteedi tagamise põhimõtteid riiklikesse kvalifikatsioonisüsteemidesse kuuluvate kõrghariduse ning kutsehariduse ja -koolituse kvalifikatsioonide sidumisel Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga;
6. määrata konkreetsete liikmesriikide ülesehitusest ja nõuetest sõltuvalt riiklikud koordineerimisasutused, et toetada ja koos teiste asjaomaste riiklike asutustega suunata riiklike kvalifikatsioonisüsteemide ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga vahelist suhet, et edendada selle suhte kvaliteeti ja läbipaistvust.
Riiklike koordineerimisasutuste ülesanded peksid hõlmama järgmist:
 - a) siduda riiklike kvalifikatsioonisüsteemide tasemed II lisas kirjeldatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga tasemetega;
 - b) tagada ühelt poolt, et riiklike kvalifikatsioonitasemetel sidumisel Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga kasutatud meetodid on selged, et hõlbustada nende võrdlemist, ning tagada teiselt poolt, et avaldataks protsessi käigus tehtavad otsused;
 - c) anda juurdepääs teabele ja juhiseid sidusrühmadele selle kohta, kuidas riiklikud kvalifikatsioonid on seotud

Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga riiklike kvalifikatsioonisüsteemide kaudu;

- d) julgustada, et kvalifikatsioone võrdleksid ja kasutaksid Euroopa tasandil kõik asjaomased sidusrühmad, kaasa arvatud (kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja tavadega) kõrgharidusasutused ning kutseharidus- ja kutsekoolitussutused, tööturu osapooled, valdkondade esindajad ja eksperdid.

KIIDAVAD HEAKS KOMISJONI KAVATSUSED:

1. toetada liikmesriike eelnimetatud eesmärkide saavutamisel ning rahvusvahelisi valdkondlikke organisatsioone Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga võrdlustasemetel ja -põhimõtete rakendamisel, nagu on sätestatud käesolevas soovitusel, eelkõige hõlbustades koostööd, vahetades häid tavasid ja testimist (muu hulgas vabatahtlike vastastikuste eksperthindamiste ja ühenduse programmide raames pilootprojektide kaudu, käivitades teavitamis- ja konsulteerimistegevuse sotsiaaldialogi komiteedega) ning koostades abimaterjale ja juhendeid;
2. asutada 23. aprill 2009 Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga nõuanderühm, mis koosneb liikmesriikide esindajatest ning kuhu on kaasatud Euroopa tööturu osapooled ja vajaduse korral muud sidusrühmad, et tagada kvalifikatsioonisüsteemide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga sidumise protsessi üldist sidusust ja edendada selle läbipaistvust;
3. koostöös liikmesriikidega ja pärast konsulteerimist asjaomaste sidusrühmadega hinnata käesoleva soovitusel järel võetud meetmeid, sealhulgas nõuanderühma töövaldkonda ja mandaadi kestust, ning esitada 23. aprill 2013 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne saadud kogemuste ja tulevaste mõjude kohta ning vajaduse korral vaadata soovitus uuesti läbi ja parandada seda;
4. edendada tihedaid seoseid Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga ning Euroopa ainepunktide ülekandmise ja kogumise praeguste või tulevaste süsteemide vahel kõrghariduse ning kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, et parandada kodanike liikuvust ja hõlbustada õpitulemuste tunnustamist.

Strasbourg, 23. aprill 2008

Euroopa Parlamendi nimel
president
 H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
 J. LANARČIČ

I LISA

Mõisted

Käesolevas soovitusel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kvalifikatsioon” — hindamis- ja valideerimisprotsessi ametlik tulemus, mis saadakse, kui pädev asutus otsustab, et isik on saavutanud vastava normi kohased õpitulemused;
 - b) „riiklik kvalifikatsioonisüsteem” — liikmesriigi tegevus, mis on seotud õppimise tunnustamisega, ning muud mehhanismid, mis seovad hariduse ja koolituse tööturu ja kodanikuühiskonnaga. See hõlmab kvaliteedi tagamise, hindamise ja kvalifikatsioonide andmisega seotud institutsioonilist korda ning protsesside arendamist ja rakendamist. Riiklik kvalifikatsioonisüsteem võib koosneda mitmest allsüsteemist ning hõlmata riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku;
 - c) „riiklik kvalifikatsiooniraamistik” — kvalifikatsioonide liigitamise vahend omandatud teadmiste tasemetele seatud kriteeriumide alusel, mille eesmärk on integreerida ja koordineerida riiklike kvalifikatsioonide allsüsteeme ning parandada kvalifikatsioonide läbipaistvust, kättesaadavust, arengut ja kvaliteeti tööturu ning kodanikuühiskonna tarvis;
 - d) „valdkond” — majandusliku funktsiooni, toote, teenuse või tehnoloogia põhjal seotud kutsetegevuste hulk;
 - e) „rahvusvaheline valdkondlik organisatsioon” — riiklike organisatsioonide ühendus, kuhu kuuluvad näiteks töandjad ja kutseorganid, mis esindavad riigi valdkondade huve;
 - f) „õpitulemused” — tõendid selle kohta, mida õppur teab, millest ta aru saab ja mida ta on võimeline tegema pärast õppeprotsessi lõppu, mille määratlemisel kasutatakse teadmiste, oskuste ja pädevuste mõisteid;
 - g) „teadmised” — õppeprotsessi käigus omandatud teave. Teadmised on faktide, põhimõtete, teooriate ja tavade kogum, mis on seotud teatud töö- või õppesuunaalaga. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis eristatakse teoreetilisi ja faktilisi teadmisi;
 - h) „oskused” — võime rakendada teadmisi ja kasutada neid ülesannete täitmisel ja probleemide lahendamisel. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis eristatakse kognitiivseid oskusi (mis hõlmavad loogilise, intuiitivse ja loova mõtlemise kasutamist) või praktilisi oskusi (mis hõlmavad käelisi oskusi ning meetodite, materjalide, tööriistade ja vahendite kasutamist);
 - i) „pädevus” — tõendatud suutlikkus kasutada teadmisi, oskusi ja isiklike, sotsiaalseid ja/või metoodilisi võimeid töö- või õppeolukordades ning erialases ja isiklikus arengus. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis kasutatakse pädevuse kirjeldamiseks vastutuse ja iseseisvuse mõisteid.
-

Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku tasemete kirjeldused

Iga tase (kokku on kaheksa taset) määratletakse teatud kirjelduste järgi, mis märgivad mistahes kvalifikatsioonisüsteemi kvalifikatsioonitasemele vastavaid õpitulemusi.

	Teadmised	Oskused	Pädevus
	Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus eristatakse teoreetilisi ja faktilisi teadmisi	Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus eristatakse kognitiivseid (loogilise, intuiitse ja loova mõtlemise kasutamine) ja praktilisi oskusi (käelised oskused ning meetodite, materjalide, tööriistade ja vahendite kasutamine)	Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus kasutatakse pädevuse määramisel vastutuse ja iseseisvuse mõisteid
1. tase 1. taseme õpitulemused	üldteadmised	põhioskused lihtsamate (töö)ülesannete täitmiseks	töötab või õpib otsesel juhendusel piiritletud situatsioonis
2. tase 2. taseme õpitulemused	põhilised töö- või õppesuunaalased faktilised teadmised	põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused asjakohase teabe kasutamiseks, et täita (töö)ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid	töötab või õpib juhendusel, kuid mõningase iseseisvusega
3. tase 3. taseme õpitulemused	teadmised töö- või õppesuunaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta	kognitiivsed ja praktilised oskused (töö)ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet	vastutab töö- või õppeülesannete täitmise eest; kohandab probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale
4. tase 4. taseme õpitulemused	töö- või õppesuunaalased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised	töö- või õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks	juhhib ise oma tööd või õppimist vastavalt juhtnõrilede olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda; juhendab kaaslaste tavatööd, võtab mõningase vastutuse töö või õppimise hindamise ja edendamise eest
5. tase (*) 5. taseme õpitulemused	laialdased ja spetsialiseeritud töö- või õppesuunaalased faktilised ja teoreetilised teadmised ning teadlikkus oma teadmiste piiridest	laialdased kognitiivsed ja praktilised oskused abstraktsetele küsimustele loovate lahenduste leidmiseks	juhhib ja juhendab töö- või õppesituatsioone, kus võivad juhtuda ettearvamatud muutused; kontrollib ja arendab enda ja teiste tegevust

6. tase (**) 6. taseme õpitulemused	töö- või õppesuunaalased süvateadmised, sh põhiline arusaam teooriatest ja põhimõtetest	meisterlikkust ja novaatorlikkust demonstreerivad arenenud oskused konkreetsete töö- või õppesuunaalaste keeruliste ja ettearvamatute probleemide lahendamiseks	juhhib keerulisi tehnilisi või kutsealaseid tegevusi või projekte, võtab vastutuse otsuste langetamise eest ettearvamatutes töö- või õppesituatsioonides; vastutab üksikisikute ja rühmade kutsealase arendamise juhtimise eest
7. tase (***) 7. taseme õpitulemused	väga spetsialiseeritud, osaliselt töö- või õppesuunaalaste teadmiste esirinnas olevad teadmised, millel rajaneb originaalne mõtlemine ja/või teadustöö; põhiline teadlikkus töö- või õppesuunaalastest ja eri valdkondade vahelistest probleemidest	spetsialiseeritud probleemilahendamise oskused, mis on vajalikud teadus- ja/või innovatsioonitegevuses, selleks et luua uusi teadmisi ja protseduure ning siduda eri valdkondade teadmisi	juhhib ja muudab töö- või õppesituatsioone, mis on keerukad, ettearvamatud ja nõuavad uut strateegilist käsitlust; võtab vastutuse kutseteadmisesse ja -tegevusse panuse andmise eest ja/või kontrollib meeskondade strateegilist tegutsemist
8. tase (****) 8. taseme õpitulemused	teadmised, mis on töö- või õppesuunaalaste ja valdkondadevaheliste teadmiste esirinnas	eriti arenenud ja spetsialiseeritud oskused ja tehnikad, kaasa arvatud süntees ja hindamine, mis on vajalikud kriitiliste küsimuste lahendamiseks teadus- ja/või innovatsioonitegevuses ja olemasolevate teadmiste või kutseoskuste täiendamiseks ning uuesti määratlemiseks	omab autoriteeti ja demonstreerib oma uuenduslikkust, iseseisvust, teadus- ja kutsealast meisterlikkust ning pidevat pühendumust uute ideede või protsesside arendamisel töö- või õppesituatsioonide, sh teadustöö esirinnas

Vastavus Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistikule

Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistik sisaldab tsükli kirjeldusi.

Iga tsükli kirjelduses esitatakse üldised nõuded kõnealuse tsükli lõpetamiseks vajalike tüüpiliste saavutuste ja oskuste kohta.

(*) Kõrghariduse lühitsükli kirjeldus (esimese tsükli raames või sellega seotud), mis töötati välja Bologna protsessi raames kvaliteedi ühisalgatuse poolt, vastab Euroopa kutsekvalifikatsiooniraamistiku 5. taseme õpitulemustele.

(**) Kõrghariduse eest vastutavate ministrite poolt Bergeenis 2005. aasta mais Bologna protsessi raames heaks kiidetud Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistiku esimese tsükli kirjeldus vastab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 6. taseme õpitulemustele.

(***) Kõrghariduse eest vastutavate ministrite poolt Bergeenis 2005. aasta mais Bologna protsessi raames heaks kiidetud Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistiku teise tsükli kirjeldus vastab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 7. taseme õpitulemustele.

(****) Kõrghariduse eest vastutavate ministrite poolt Bergeenis 2005. aasta mais Bologna protsessi raames heaks kiidetud Euroopa kõrgharidusruumi kvalifikatsiooniraamistiku kolmanda tsükli kirjeldus vastab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 8. taseme õpitulemustele.

III LISA

Ühised põhimõtted kvaliteedi tagamiseks kõrghariduses ning kutseõppes ja -koolituses Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis

Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku rakendamisel on kõrghariduse ning kutseõppe ja -koolituse usaldusväarsuse ja täiustamise kindlustamiseks vaja tagada kvaliteet ning seda tuleks teha kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- kvaliteedi tagamise poliitika ja menetlused peaksid toetama Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku rakendamist selle kõikidel tasanditel;
 - kvaliteedi tagamine peaks olema haridus- ja koolitusasutuste sisese juhtimise lahutamatu osa;
 - kvaliteedi tagamine peaks hõlmama asutuste, nende programmide või kvaliteedi tagamise süsteemide korrapärasest hindamisest asutuseväliste järelevalveorganite poolt;
 - kvaliteedi tagamist kontrollivad asutusevälised järelevalveorganid peaksid alluma korrapärasele kontrollile;
 - kvaliteedi tagamine peaks hõlmama konteksti, sisu, protsessi ja tulemuse mõõdet ning samas tuleks tähelepanu pöörata (õpi)tulemustele;
 - kvaliteedi tagamise süsteemid peaksid hõlmama järgmisi elemente:
 - selged ja mõõdetavad eesmärgid ja normid;
 - rakendamissuunised, kaasa arvatud sidusrühmade kaasatus;
 - sobivad vahendid;
 - järjekindlad hindamismeetodid, enesehindamine ja välishindamine;
 - tagasisidemehhanismid ja täiustamise viisid;
 - kõigile kättesaadavad hindamise tulemused;
 - rahvusvahelisi, riiklikke ja kohalikke kvaliteedi tagamise algatusi tuleks kooskõlastada, et tagada ülevaade, sidusus, koostoime ja kogu süsteemi hõlmav analüüs;
 - kvaliteedi tagamine eeldab koostööd, mis peaks hõlmama kõiki haridus- ja koolitustasemeid ja -süsteeme, kaasates kõiki liikmesriikide ja ühenduse asjaomaseid sidusrühmi;
 - ühenduse kvaliteedi tagamise suundumusi võib kasutada hindamise ja vastastikuse õppe võrdlusalusena.
-